

scházejí a diskutují o knihách. Když mají žáci pravidelný čas na čtení, učitelé ve stejném čase čtou svoje knihy, aby se poté mohli ve třídě zapojovat i do sdílení o svém přečteném úseku atp.

Stává se, že učitelé prvního stupně a češtináři nesledují aktuální knižní produkci a nesledují ani novinky v dětské literatuře.

Nemohou pak žákům doporučovat vhodné knihy, pokud nejčerstvější novinka, kterou zaznamenali, je Bořík a jeho parta.

Podmínka pro rozvíjení čtenářství

Učitelé musejí znát dostupnou literaturu potenciálně vhodnou pro jejich žáky. Musejí také znát (dobře sledovat) své žáky, aby jim mohli individuálně doporučovat vhodnou četbu. Takovou, která by je zaujala, a při tom rozšířila jejich čtenářské území.

Příklad

Učitelé se zajímají o produkci nakladatelství dětské literatury, např. Meandr, Baobab, Albatros, zajímají se o ceny udělované pravidelně za dětskou literaturu (včetně ilustrací), půjčují si nebo kupují a **čtou** dětskou literaturu pro pubescenty a adolescenty. Pro to, aby učitelé dobře znali svoje žáky, používají různé postupy, např. zapisování drobných průběžných poznatků o žácích.

Stává se, že učitelé se domnívají, že knihovna nemusí být ani ve třídě, ani ve škole, že stačí, když žáci společně jednou za čas knihovnu navštěvují. Výzkumy ale jednoznačně potvrzují, že zejména slabí čtenáři potřebují, aby kniha byla k dispozici ve chvíli, kdy mají chuť číst. Knihy musejí být nadosah.

Podmínka pro rozvíjení čtenářství

Prostředí ve škole je co nejvíce nasyceno knihami a texty, knihy a texty jsou žákům snadno a rychle přístupné.

Příklad

Na prvním stupni se škola snaží zajistit třídní knihovny volně přístupné žákům obsahující nejen encyklopedie, ale především rozmanitou beletrii a také dětské komiksy a časopisy. Žáci druhého stupně využívají pravidelně knihovnu pro dílny čtení (v rámci hodin českého jazyka) i pro výuku dalších předmětů podle organizačních a kapacitních možností. Třída může mít zaveden režim vzájemného doporučování a půjčování osobně vlastněných knížek atp.

Stává se, že žáci nečtou ve škole celé knihy.

Učitelé zadávají žákům ukázky z beletrie, úryvky textů s tím, že zájemci si zbytek dočtou sami. Úryvek nenavodí komplexní čtenářský zážitek. Bez toho, aby děti tyto zážitky měly, se z nich nestanou čtenáři. Nečtenáře nic nepudí k tomu si dočíst text ve volném čase.

Podmínka pro rozvíjení čtenářství

Pro vznik čtenářství u žáků je potřeba, aby četli ucelené texty.

Příklad

Ve škole si v dílnách čtení žáci čtou knihu, kterou si současně nosí domů a čtou ji, dokud ji nedočtou. Smějí spolužákům vyprávět o knize v „křesle pro čtenáře“, teprve když ji celou přečtou.

Stává se, že učitelé se domnívají, že čtení začíná čtením a končí čtením.

Ve třídě se rozdají čítanky, celá třída společně přečte text, a čítanky se zase zavřou a o textu se nehovoří vůbec nebo jen učitelka pokládá otázky na nižších stupních Bloomovy taxonomie (kdo je autorem úryvku, z jaké je to knihy, jak se jmenoval hlavní hrdina, jak se jmenoval hlavní padouch,